

1 Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg	Error! Bookmark not defined.
1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning.....	3
2 Översikt av strategisammanhanget	4
2.1 Förändringar i strategisammanhanget.....	4
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget.....	5
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	5
3 Resultatredovisning.....	5
Sidas bidrag till förändring på strateginivå.....	5
3.1 Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling.....	5
Mål 1: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s krav för att ingå och tillämpa associeringsavtal, inklusive fördjupade frihandelsområden (AA/ DCFT A). (ÖST)	6
Mål 1: Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ekonomisk integration med EU (VBT)	6
Mål 2: Konkurrenskraftiga små och medelstora företag	7
3.2 Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat	8
Mål 4. Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet utifrån principer om icke- diskriminering och lika rättigheter och med minskad korruption	9
Mål 5. Ett mer effektivt rättsväsende, som i högre utsträckning garanterar rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med europeisk standard.....	9
Mål 6. Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel.....	9
Mål 7. (VBT) En mer demokratisk och effektiv poliskår	10
Mål 9. Förbättrade förutsättningar för befolkningens demokratiska ansvars-utkrävande och deltagande i politiska processer inklusive främjande av fria val.....	11
Mål 10. Friare och mer oberoende media	11
Mål 11. Att partnerländerna i högre grad uppfyller internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet (inklusive EU:s strategi för jämställdhet), och icke-diskriminering.....	12
Mål 12. Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att utforma sina liv	12

Mål 13. Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna	13
3.3 Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar	14
Mål 14: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s regelverk och internationella överenskommelser för miljö, klimat och energi	14
4 Implikationer för innevarande strategiperiod.....	16
Bilaga 1: P6 Rapport.....	1

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	Mål ¹	Portfölj ²
Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling		
1. Länderna uppfyller i högre grad uppfyller EU:S krav för (AA/ DCFT A). (ÖP)		
1. Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ek. integration med EU (VBT)		
2. Konkurrenskraftiga små och medelstora företag		
Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat		
3. En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet		
4. Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet och minskad korruption		
5. Ett mer effektivt rättsväsende i enlighet med europeisk standard		
6. Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel		
7. (VBT) En mer demokratisk och effektiv poliskår		
8. Ett mer pluralistiskt civilt samhälle		
9. Förbättrade förutsättningar för demokratiskt ansvarsutkrävande och deltagande		
10. Friare och mer oberoende media		
11. Åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet och icke-diskriminering		
12. Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att utforma sina liv		
13. Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna		
Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar		
14. EU:s regelverk och int. överenskommelser för miljö, klimat och energi		
15. Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle		
16. Mer hållbar samhällsservice som vatten och avlopp, avfallshantering, energi		

¹ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen** har i likhet med tidigare år inte bedömts meningsfull att göra för den regionala portföljen. En bedömning återfinns i respektive lands bilaterala strategirapport. För Azerbajdzjan och Montenegro, som inte har bilateralt stöd, görs inga bedömningar.

² Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

2 Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp: 8925 MSEK	Utbetalat belopp hittills: 7 525 MSEK, varav 1454 MSEK till regionalt samarbete	Antal insatser 2019: 37
--	--	-----------------------------------

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Utvecklingen på **Västra Balkan** under rapporteringsperioden har präglats av fortsatt, långsamt, EU-närmande. För Albanien och Nordmakedonien infriades inte förhoppningar om beslut om förhandlingsöppning vid EU:s toppmöte i oktober, trots att uppgörelsen med Grekland undanröjt ett viktigt hinder för Nordmakedonien. Beslutet avvek därmed från EU Kommissionens rekommendation.³ Beslutet riskerar att få långtgående konsekvenser – i Nordmakedonien har nyval utlysts i april 2020 för att avgöra vilken riktning landet ska ta i förhållande till EU.⁴ Kommissionen har därefter tagit fram ett förslag som ämnar skapa en mer trovärdig, dynamisk, förutsägbar och politiskt styrd EU-närmandeprocess.⁵ EU:s dragningskraft har minskat under de senaste åren. Dock, trots att EU-projektet bland vissa uppfattas som alltmer avlägset, visar opinionsundersökningar på att en majoritet av befolkningen i regionen fortsatt ser ett EU-medlemskap som realistiskt inom en tioårsperiod och som ”en bra sak” – med undantag för Serbien där en majoritet av befolkningen är skeptisk.⁶

Turkiet fortsatte under perioden att utvecklas i negativ riktning med en tydlig minskning i demokratiskt utrymme och yttrandefrihet.⁷ Opposition, civilsamhälle och media lever under hård press och självcensuren är omfattande. Jämställdheten har tagit flera steg bakåt i en alltmer konservativ miljö.⁸⁹

I **Östeuropa** är viljan att närma sig EU fortsatt stark och bedöms trots en viss avmattning vara den främsta motorn för reformer. Reformvilja och reformtakt varierar dock i regionen. Det östliga partnerskapet firade 10 år 2019, vilket uppmärksammades vid ett flertal tillfällen under året. Bland annat arrangerade Sverige ett högnivåbesök med brett deltagande på hög nivå från samtliga partnerskapsländer samt EU. Diskussioner och konsultationer genomförs nu runt om i Europa och partnerskapsländerna för att formulera mål för det kommande samarbetet.

De senaste åren har det generellt sett skett en försämring när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter i Östeuropa. Det handlar bland annat om krympande utrymme för civilsamhälle och oberoende massmedier, utsattheten för hbtq-personer har ökat och konservativa vindar försvårar jämställdhetsarbete, inklusive frågor som rör genderbaserat våld.

³ European Parliament Press release 2019-10-24, [Failure to open accession talks with Albania and North Macedonia is a mistake](#)

⁴ Europa portalen, 21 oktober 2019 [Nordmakedonien går till nyval efter EU-nej](#)

⁵ Europeiska Kommissionen, pressmeddelande 2020-02-05 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_181

⁶ [Balkan Public Barometer 2019](#)

⁷ EBA Rapport 2018 *Swedish Aid in the Era of Shrinking Space- the Case of Turkey* <https://eba.se/rapporter/swedish-aid-in-the-era-of-shrinking-democratic-space-the-case-of-turkey/8657/>, sid 9

⁸ Europeiska Kommissionens arbetsdokument, Framstegsrapport Turkiet 2019 sida 28

⁹ *World Economic Forum* rapport publicerad 16/12-2019 *The Global Gender Gap Report 2020* <https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2020>

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

EU är främsta givare i regionen genom sina *European Neighbourhood Instrument* (ENI) för länderna i det Östliga partnerskapet och förmedlemskapsstödet (IPA) för Västra Balkan och Turkiet. Reformstrategin föreskriver samordning och synergier med det EU-gemensamma utvecklingssamarbetet. När relevant och möjligt söker Sida anpassning av sitt stöd till EU:s program.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Bidragen från andra strategier i länderna inom det Östliga partnerskapet och på Västra Balkan och Turkiet är begränsade.

Uppenbara synergier finns med de bilaterala portföljerna inom reformstrategin. Detta är särskilt tydligt inom stödområde 2 där regionala insatser inom områden som är känsliga på landnivå (främst media och minoritetsfrågor) kan komplettera de bilaterala portföljerna, samt stödområde 3 (miljö och klimat) där regionala investeringsprogram inriktade på miljöinfrastruktur och bilateralt stöd för att stärka kapacitet på nationell nivå att formulera och genomföra investeringar är ömsesidigt stärkande.

I relation till andra strategier återfinns synergier med strategin för lån och garantier, i synnerhet vad gäller stödområdena 1 och 3.

Synergier med *Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016 - 2022* och *Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling* redovisas främst i de bilaterala strategirapporterna.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

För 2019 fördelade sig utfallet mellan stödområdena enligt följande: stödområde 1 Ekonomisk integrering/marknadsutveckling stod för 5%, stödområde 2 Demokrati/mänskliga rättigheter för 53% och stödområde 3 miljö/klimat för 43% av utbetalningarna. Det låga utfallet för stödområde 1 förklaras delvis av ett högt utfall för 2018 då stora utbetalningar gjordes i slutet av året för flera program i portföljen. Stödområde 2 har ökat väsentligt vilket bland annat förklaras av regeringens särskilda demokratisatsning. Även stödområde 3 har ökat, delvis beroende på regeringens särskilda satsning på ytterligare utsläppsreducerande åtgärder. Stödområde 3 når inte upp till målsättningen att 50% av utbetalningarna till regionala insatser ska vara miljöinsatser. Fördelningen mellan Östeuropa och Västra Balkan/Turkiet är 58% Öst och 42% Västra Balkan/Turkiet. Fördelningen bedöms rimlig utifrån Sidas bilaterala engagemang i respektive region. Med något undantag bedöms det som sannolikt eller mycket sannolikt att insatserna i den regionala portföljen når sina mål.

1.1 Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling

Inom båda regionerna (Västra Balkan och Östeuropa) stödjer Sida institutionell utveckling och ökade möjligheter till ekonomisk integration med EU. Utvecklingen går överlag långsamt. Den genomsnittliga inkomstnivån ligger på omkring en tredjedel av genomsnittet i EU-länderna, och

utifrån definitionerna för medelinkomstländer befinner sig omkring en femtedel av befolkningen i regionen under den officiella fattigdomsnivån.¹⁰ Arbetslösheten, framförallt hos ungdomar, är mycket hög och visar få tecken på att minska.

Länderna inom Östliga partnerskapet uppvisar överlag en fortsatt positiv men långsam utveckling inom de delområden som tillsammans beskriver ländernas kapacitet och konkurrenskraft. Ekonomierna som helhet befinner sig dock under betydande press, vilket försvårar utvecklingen. Om tillväxten i EU/Euro-området och Ryssland fortsätter försvagas viker inte bara vinsterna från betydande handelsutbyten, utan även volymen på inkommande remitteringar som utgör ett betydande tillskott till många Östeuropeiska/Balkan ekonomier. Geopolitisk osäkerhet och demografiska förändringar i form av en krympande arbetsför befolkning sätter nu stark press på redan sårbara ekonomier. Stora utmaningar kvarstår inom framförallt hur institutioner bättre kan främja entreprenörskap och innovation. På Västra Balkan kvarstår stora utmaningar vad gäller omställningen till ett kunskapssamhälle. Utbildningsväsendet har brister och begränsad koppling till arbetsmarknadens behov. Makroekonomisk instabilitet, korruption samt hindrande byråkrati utgör fortsatta hot mot verkliga strukturförändringar och en hållbar ekonomisk utveckling.¹¹ Tider av nationella val (Östeuropa) bidrar också till viss osäkerhet i den politiska kontexten, som på olika sätt får effekter på ekonomin i länderna.

De regionala insatserna bedöms utgöra ett värdefullt komplement till insatser på bilateral nivå, inte minst genom det fokus som många av insatserna sätter på lärande, erfarenhetsutbyte och samverkan över nationella gränser. Behov kvarstår av strukturella förändringar till förmån för små- och medelstora företag, som fortsätter besitta en nyckelpotential i den lokala ekonomiska dynamiken. Regionala utvecklingsutmaningar som väckt växande uppmärksamhet internationellt, såsom migration och socioekonomiska klyftor som hotar fortsatt reformvilja, pockar på mer uppmärksamhet och en tydligare hantering under 2020.

Mål 1: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:S krav för att ingå och tillämpa associeringsavtal, inklusive fördjupade frihandelsområden (AA/DCFT A) (ÖST)

Mål 1: Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ekonomisk integration med EU (VBT)

Portföljens relevans

I såväl Östeuropa som på Västra Balkan innefattar portföljen inom stödområde 1 insatser som syftar till institutionell reform och ökad ekonomisk integration med EU. Under 2018 kan tre av de totalt sju insatserna inom stödområdet räknas som särskilt bidragande till uppfyllandet av detta mål: samarbetet med Centre for European Policy Studies (CEPS) i de tre AA/DCFTA-länderna Georgien, Moldavien och Ukraina,¹² Spatial Data Infrastructure (IMPULS)¹³ på Västra Balkan som genomförs i samarbete

¹⁰ World Bank Group, Poverty and Equity Brief Europe and Central Asia October 2019, Dnr 008728/20

¹¹ EBRD Transition Report 2019-2020 (2019) <https://www.ebrd.com/transition-report-2019-20>

¹² Insatsnummer: 55030244, CEPS support to three DCFTA

¹³ Insatsnummer: 55020189, IMPULS Spatial Data Infrastructure

med Lantmäteriet, samt det nyligen startade innovationsprogrammet med The United Nations Economic Commission for Europe (UNECE).¹⁴

Samtliga innebar ett utökat finansiellt stöd till samarbetena i stort och i fallet med CEPS (som ligger under stödområde 1.1, övriga beskrivs närmare nedan) stärktes jämställdhetsintegreringen genom införandet av nya aktiviteter kopplade till jämställdhet inom ramen för European Union Association Agreement (AA)/ Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA)-reformer.¹⁵

Under 2019 har UNECE haft framgångar i den Sida-finansierade utvecklingen av innovationssystem i Östeuropa.¹⁶ Då projektet adresserar innovationspolicyfrågor utifrån en bred regional plattform så finns också påtagliga kopplingar till övriga stödområden inom strategin. Eftersom innovationssystem av naturliga skäl sällan går att inskränka till nationella gränser bedöms också det regionala mervärdet för insatsen som stort.

Portföljen bedöms som relevant och utvecklingen inom de existerande insatserna bedöms vara positiv. Samverkan och god dialog med andra relevanta aktörer, samt effektiv samordning mellan Sidas portfölj och Sveriges arbete inom Östliga partnerskapet bedöms vara av stor vikt för arbetet framöver.

Mål 2: Konkurrenskraftiga små och medelstora företag

Portföljens relevans

Kvinnligt entreprenörskap, kvinnors ekonomiska egenmakt, forskning och policydialog fortsätter att vara fokus för strategimålet och totalt fyra av de sju insatserna inom stödområde 1 bedöms ha detta mål som sitt huvudsyfte: samarbetena med EBRD (Women in Business på Västra Balkan, Women in Business i Östeuropa och Small Business Impact Fund)¹⁷, samt samarbetet med SITE (Östeuropa). Sida bedömer utvecklingen inom portföljen som positiv.

Programmet med European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) - Women in Business som genomförs både i Östeuropa och Västra Balkan har visat på goda resultat och har förlängts att gälla 2019 – 2023.¹⁸ Under året har samarbeten etablerats med nya finansiella institutioner i Albanien, Kosovo, Montenegro, Armenien, Moldavien och Ukraina. I relation till detta har över 220 kvinnliga företagare använt ett analysverktyg för sina företag, och 156 har fått direkt rådgivning. 267 företagare har deltagit i utbildningar och totalt 339 har nåtts via de seminarier som organiseras inom programmet. Av de medverkande företagen rapporterar en klar majoritet, ca 80%, att de ökat sin omsättning och 527 arbetstillfällen skapats tack vare rådgivningen.¹⁹

Den finansiella sektorn i Ukraina har visat en försiktigt positiv utveckling under året, och den första utlåningen i lokal valuta kom till stånd. Detta är särskilt viktigt i en ekonomi där växelkursen varierar kraftigt. EBRD kommer att fortsätta arbetet med att öka andelen utlåning i lokalvaluta i de länder där det är lämpligt för slutkunderna.²⁰

¹⁴ Insatsnummer:12333 UNECE Utveckling av innovationssystem i Östeuropa

¹⁵ Insatsnummer:55030244, CEPS Stöd till de tre AA/DCFTA: Georgien, Moldavien, Ukraina

¹⁶ Insatsnummer: 12333 UNECE Utveckling av innovationssystem i Östeuropa

¹⁷ 12355 EBRD SBIF 2019-22

¹⁸ Insatsnummer: 55030203 och 55020216 Women in Business Eap and WB

¹⁹. Resultatrapport sid 1 och 2 Dokument nr 008614/20

²⁰ Insatsnummer: 55030203

SITE insatsen ökar också sina ansträngningar för samverkan och utbyte mellan de berörda länderna, varför det regionala mervärdet bedöms stort.²¹

Liksom under mål 1 har även dialog med andra stora aktörer inom utvecklingssamarbetet, såsom Svenska Institutet (SI), EU och EBRD, varit en positivt bidragande faktor till portföljens utveckling. Framöver finns, vilket också nämnts ovan, en ambition att stärka kopplingarna mellan stödområde 1 till det svenska arbetet inom Östliga partnerskapet.

1.2 Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat

Samarbete inom reformstrategins stödområde 2 uppgick under 2019 till 53% av totalt utbetalt belopp för regionala insatser, jämfört med områdets andel för 2018 som var 46%.

Institutionellt samarbete inom stödområdet bygger kapacitet i nationella förvaltningar inom områden som är centrala för EU-närmandet. Vidare bedrivs samarbete inom nyckelområden i det politiska kriteriet, grundläggande rättigheter ("fundamental rights"), t.ex. stärkt oberoende civilsamhälle, fri media och yttrandefrihet, jämställdhet och minoriteters rättigheter. Den negativa demokratiutvecklingen, det krympande utrymmet för civilsamhället och oberoende media, samt ökat genomslag för konservativa tendenser när det gäller jämställdhet som noteras i flera länder i regionen innebär att regionala insatser har fortsatt hög relevans för att komplettera bilaterala insatser avseende bland annat yttrandefrihet samt minoritets- och diskrimineringsfrågor. Regeringens demokrati-offensiv gav utökat anslag för att möjliggöra en ökad satsning på demokrati och mänskliga rättigheter i Östeuropa och Västra Balkan under 2019. De extra medlen har använts för att förstärka pågående samarbeten i den regionala portföljen främst inom anti-diskriminering, yttrandefrihet och stärkt rättsstat.

Nuvarande regionala portfölj inom stödområde 2 bedöms vara relevant för de resultat som stödområdet inbegriper, varför trafikljusen grönmarkerats. I linje med rekommendationer från halvtidsöversynen 2017 och demokrati-offensiven utökades portföljen under 2019 framförallt inom undersökande media, yttrandefrihet och anti-korruption genom ett par nya insatser. Särskilda satsningar har även gjorts för att utveckla den regionala portföljen under mål 8 och 13, samt att utöka andelen riktade jämställdhetsinsatser och stärka jämställdhetsintegreringen, inte minst genom dialog, i befintliga insatser.

Mål 3: En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet att genomföra reformer för EU-närmandet

Portföljens relevans

Den regionala portföljen bedöms fortsatt relevant. Ett flertal regionala insatser bidrar till mål 3 och 4, däribland fortsatt stöd till Europarådet i Östeuropa²² (se även mål 5) och institutionellt samarbete inom statistik och geodata på Västra Balkan,²³ där de nationella statistikmyndigheterna i respektive

²¹ Insatsnummer: 55030237, SITE Free Network (2014-2019) FROGEE (2019-2021)

²² Insatsnummer: 11610, Council of Europe regional EaP 2019-2023

²³ Insatsnummer: 12353, 11608 Statistical Regional Cooperation Western Balkans 2019-2023

samarbetsland aktivt engagerar och stödjer varandra samt bidrar till gemensam kapacitetsutveckling. Sakområdena är av strategisk betydelse för EU-närmandet och samarbete över landgränser främjas.

Under 2019 har stöd till genomförande av en multidimensionell fattigdomsöversyn av Västra Balkan inletts. Projektet genomförs av OECD Development Centre som ämnar identifiera möjligheter och utmaningar för utveckling i länderna, och ge politiska rekommendationer till respektive lands regering. Inledande resultat kommer att följas upp under början av 2020.²⁴

Projektetsamarbetet med Lantmäteriet på Västra Balkan har bidragit till etableringen av en fungerande NSDI (National Spatial Data Infrastructure) plattform och har generellt sett underlättat kommunikation och samarbetet inom och mellan ländernas myndigheter, exempelvis i samband med naturkatastrofer eller andra liknande situationer.²⁵

Mål 4. Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet utifrån principer om icke-diskriminering och lika rättigheter och med minskad korruption

Portföljens relevans

(Se ovan Mål 3 samt mål 9)

Mål 5. Ett mer effektivt rättsväsende, som i högre utsträckning garanterar rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med europeisk standard

Portföljens relevans

Den regionala portföljen bedöms fortsatt relevant. Stödet till Europarådets nationella handlingsplaner för Armenien, Azerbajdjan, Georgien, Moldavien, Ukraina och Vitryssland bidrar till målet.²⁶ I Armenien har stödet bland annat bidragit till att förbättra landets Högsta Rättsråds (Judicial Supreme Council) institutionella kapacitet och ökat ansvarsutkrävandet och transparensen. Även intagnas mänskliga rättigheter har förbättrats genom inrättandet av ett medicincenter.²⁷

Mål 6. Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel

Portfölj

Den regionala portföljen bedöms fortsatt relevant och innefattar insatser för att stärka rättigheter och för bl.a. hbtq-personer samt etniska minoriteter. Insatser för att öka medvetenheten om och motarbeta diskriminering och intolerans är angelägna. En regional insats genomförs av svenska Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL).²⁸ De koordinerar och stödjer en koalition av civilsamhällesorganisationer verksamma i de sex länder som ingår i Östliga partnerskapet. Koalitionen bidrog under 2019 bland annat till rapportering som publicerades av FN:s oberoende expert om skydd mot våld och diskriminering baserat på sexuell läggning och könsidentitet vilket resulterade i att perspektiv från Östliga partnerskapsregionen och Ryssland lyftes i större utsträckning.²⁹ De publicerade även en regional rapport om situationen för hbtq-personer med särskilt

²⁴ Insatsnummer: 12353 OECD - multidimensional country reviews Western Balkans

²⁵ Insatsnummer: 55020189 IMPULS Spatial Data Infrastructure Western Balkans Dokument nr 039340/19 sid iv och 36

²⁶ Insatsnummer: 11610, Council of Europe regional EaP 2019-2023

²⁷ Council of Europe Action plan-level Annual Report for donors Year 2018, sida 2, document nr 014042/19

²⁸ Insatsnummer: 55030261, RFSL Regional Program EPR

²⁹ Report of the Independent Expert on protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity 17 July 2019.

fokus på anti-gender rörelsernas framväxt som används av ILGA-Europe, en oberoende, internationell icke-statlig paraplyorganisation som sammanför över 600 organisationer från 54 länder i Europa och Centralasien.

Även stöd till Roma Education Fund (REF)³⁰ och European Roma Rights Centre (ERRC)³¹ (se mål 11) bidrar till detta mål likväl som Sidas stöd till Europarådet (se mål 5) arbete med Istanbulkonventionen.

Mål 7. (VBT) En mer demokratisk och effektiv poliskår

Portföljens relevans

Ingen verksamhet genomförs på regional nivå inom detta område.

Mål 8. Ett mer pluralistiskt civilt samhälle inklusive politiska partier med stärkt folklig förankring

Portföljens relevans

Huvuddelen av de insatser som innefattar stöd till civilsamhällesaktörer bidrar till målet. Ett antal regionala insatser bidrar särskilt till ett mer pluralistiskt civilt samhälle. Dels stödjer Sida Koalitionen för hbtq-rättigheter i Östliga partnerskapsländerna (RFSL)³² som mobiliserar hbtq-organisationer i Östliga partnerskapsländerna och Ryssland. Under 2019 har de ordnat flera utbildningar i kapacitetsstärkande syfte med fokus på interaktivt lärande och erfarenhetsutbyte för aktivister från Östliga partnerskapsländerna och Ryssland³³. Sida ger även stöd till den svenska civilsamhällesplattformen genom Forum Syd.³⁴ Det är ett svenskt nätverk som arbetar för att stärka mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, anti-diskriminering samt demokrati i östliga partnerskapsregionen och Ryssland. Syftet är att öka samarbetet mellan svenska civilsamhällesaktörer och civilsamhällesaktörer i länder i östliga partnerskapsregionen, bygga kapacitet samt bedriva gemensamt påverkansarbete riktat mot regeringar och relevanta EU-institutioner i den östliga partnerskaps-regionen. Sida ger även regionalt stöd till Kvinna till Kvinna³⁵ som bidrar till mobilisering av nätverk av kvinnorättsorganisationer på Västra Balkan (se mål 12) samt till Civil Rights Defenders samarbete med MR-organisationer.³⁶

Under 2019 har samarbete med nätverket Balkan Civil Society Development Network (BCSDN)³⁷ påbörjats, med syftet att skapa hållbara former för civilsamhällesorganisationers finansiering. Nätverket bygger upp och hanterar en vidareförmedlingsmekanism som stödjer en gynnsam miljö för det civila samhället liksom transparens och ansvarsutkrävande inom de egna organisationerna. Insatsen syftar särskilt till att stödja civilsamhället i sin egen rätt vilket stärker portföljens relevans.

³⁰ Insatsnummer: 55000048 Roma Education Fund (REF) 2015-2020

³¹ Insatsnummer: 11548, ERRC Roma rights 2018-2020

³² Insatsnummer: 55030261, RFSL Regional Program EPR

³³ Insatsnummer: 55030261 RFSL Regionala program EPR

³⁴ Insatsnummer: 55030311, The Swedish Network for EaP 2016-2023

³⁵ Insatsnummer: 55020284 KtK Gender and EU, reg Western Balkans 2015-2020 :WB

³⁶ Insatsnummer: 12499, CRD regional Western Balkans 2019-2020

³⁷ Insatsnummer: 12715 Regional Civil Society Development Hub (BCSDN)

Mål 9. Förbättrade förutsättningar för befolkningens demokratiska ansvarsutkrävande och deltagande i politiska processer inklusive främjande av fria val

Portfölj

Den regionala portföljen bedöms fortsatt relevant. Huvuddelen av de regionala och bilaterala insatser som syftar till att bidra till friare och oberoende media (mål 10) samt ett stärkt och pluralistiskt civilsamhälle (mål 8) bidrar även till förbättrade förutsättningar för att utkräva ansvar och för att främja deltagande i politiska processer. Även Sidas regionala stöd som syftar till att bidra till ett mer effektivt rättsväsende (mål 5) som t.ex. Sidas regionala stöd till Europarådet³⁸ bidrar till detta mål. De regionala insatser som mer specifikt bidrar till förbättrade förutsättningar för ansvarsutkrävande är stöden till undersökande och grävande journalistik. Under 2018 ingick Sida ett samarbete med Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP)³⁹, ett nätverk av mediaorganisationer som bedriver grävande journalistik med syfte att synliggöra korruption och organiserad brottslighet. Under 2019 bidrog Sidas stöd till 21 avslöjande reportage och en dokumentär som relaterar till organiserad brottslighet i flera av länderna som omfattas av den regionala strategin. Detta har bidragit till utredningar, arresteringar, straff och beslag av tillgångar samt starka reaktioner från civilsamhället i flera av länderna. Flera av avslöjandena har även bidragit till långtgående politiska effekter och företagsåtgärder.⁴⁰ Ett annat exempel på en regional insats som bidrar till målet är stödet till nätverket för undersökande media, Balkan Investigative Reporting Network, (BIRN) som samlar medieaktörer på Balkan. De fortsätter att vara en av de främsta oberoende och kritiska medierösterna i regionen, citerade och publicerade i många regionala och globala publikationer.⁴¹

Mål 10. Friare och mer oberoende media

Portföljens relevans

Den regionala portföljen bedöms fortsatt relevant. De pågående regionala insatserna täcker stöd för att stärka mediaaktörers ekonomiska hållbarhet och självständighet, förbättra säkerhet för mänskliga rättigheter och mediaorganisationer (både online och offline) samt stärka professionalismerna inom media och kvaliteten på medieinnehållet. Till viss del inriktar sig de regionala insatserna även på att stärka kompetens och kapacitet inom medie- och informationskunnighet, samt att stödja och stärka grävande och undersökande journalistik. Flera av de regionala insatser som Sida stödjer arbetar parallellt med flera av inriktningarna ovan. Som exempel kan nämnas Sidas stöd till Medieinstitutet Fojo, som under senaste projektåret bland annat bidragit till att ett trettiotal mediehus i länder i det östliga partnerskapet stärkt förmågan att försvara sina politiska och ekonomiska självständighet genom mer utvecklade affärsmodeller, tillgång till juridisk rådgivning och bättre anpassning till de medielandskap de verkar inom.⁴² Genom Internews har Sidas stöd bidragit till att över 200 lokala medier stärkt sin förmåga att göra marknads- och målgruppsanalyser vilket resulterat i ökade intäkter och fler läsare och tittare. Stödet till Internews har även bidragit till att ett 50-tal media och MR-aktörer på olika sätt stärkt sin digitala säkerhet.⁴³

³⁸ Insatsnummer: 11610, Council of Europe regional EaP 2019-2023:

³⁹ Insatsnummer: 11749 OCCRP regional Eastern Europe and Western Balkans

⁴⁰ OCCRP Year 1 Report, sida 2, dokument nr 004390/20

⁴¹ Insatsnummer: 55020253, Balkan Investigative Reg Reporting Network (BIRN)

⁴² Insatsnummer: 10892, Annual Report 2018-2019, dokument nr. 024915/19

⁴³ Insatsnummer: 11576 Internews regional Öst 2018 -2021

Den regionala ansatsen möjliggör ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan länder med liknande kontexter vilket bidrar till strategiska allianser över nationsgränserna vilket stärker mediaaktörers motståndskraft och även bidrar till att motverka spridningen av desinformation.

Mål 11. Att partnerländerna i högre grad uppfyller internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet (inklusive EU:s strategi för jämställdhet), och icke-diskriminering

Portföljens relevans

Portföljen bedöms fortsatt relevant. Flera insatser i den regionala portföljen bidrar till målet genom normativt arbete och påverkansarbete på regional och nationell nivå, samt organisations- och kapacitetsutveckling på regional och nationell nivå både för ansvarstagare och rättighetsbärare. Inom ramen för målet ges riktat stöd för att motverka diskriminering av minoriteter i regionen. Partners är framförallt civilsamhällesaktörer som arbetar inom olika tematiska områden, som t.ex. hbtq (se mål 6 ovan), jämställdhet (KtKs regionala program⁴⁴, se mål 12) eller Roma-frågor. Även Sidas regionala stöd till Europarådet, som stödjer länderna i östliga partnerskapet att leva upp till internationella och nationella åtaganden, bidrar till detta mål (se mål 5).

I halvtidsöversynen 2017 identifierades romer som den fattigaste och mest utsatta gruppen i regionen. Under 2019 har Sida ökat stödet till Roma Education Fund (REF).⁴⁵ REF verkar för att överbrygga de utbildningsglapp som finns mellan romer och icke-romer genom olika former av stöd för en reguljär och icke-segregerad skolgång för romska barn och ungdomar. Sida ger även stöd till European Roma Rights Centre (ERRC).⁴⁶ De använder framförallt det juridiska systemet för att verka mot diskriminering av romer i Europa. De driver rättsfall i nationella domstolar och i Europadomstolen för mänskliga rättigheter. En regional ansats bidrar här till en bättre täckning och därmed bättre genomslag än vad enskilda bilaterala insatser kan åstadkomma. Roma-insatserna har under 2019 mött ett hårdnat politiskt klimat och ett minskat utrymme att verka inom frågor som rör demokrati och mänskliga rättigheter, vilket bland annat lett till att ERRC blivit tvungna att flytta sin organisation från Budapest till Bryssel.

Det regionala stödet till Kvinna till Kvinnas arbete på Västra Balkan bidrar bland annat till förbättrat genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 och kvinnor, fred och säkerhet, genom att ökad prioritering av ett genusperspektiv förespråkas. Ett exempel på resultat från långsiktiga påverkansinsatser på nationell nivå kommer från Nordmakedonien, där partners arbetade strategiskt för ratificering av Istanbulkonventionen samt för antagandet av en handlingsplan. Som ett resultat av arbetet ratificerades konventionen 2017 och en handlingsplan för genomförandet av Istanbulkonventionen (2018–2023) antogs i oktober 2018.⁴⁷

Mål 12. Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att utforma sina liv

Portföljens relevans

⁴⁴ Insatsnummer: 55020284 KtK Gender and EU, reg Western Balkans 2015-2020 :WB

⁴⁵ Insatsnummer: 55000048 Roma Education Fund (REF) 2015-2020

⁴⁶ Insatsnummer: 11548 ERRC Roma rights 2018-2020

⁴⁷ Insats: 55020284 KtK Gender and EU, reg Western Balkans 2015-2020 :WB

Huvuddelen av insatser som bidrar till målet är bilaterala insatser. Portföljen bedöms relevant och komplementär till de bilaterala portföljerna. Den regionala portföljen innefattar insatser som bidrar till målet genom förbättrade förutsättningar för kvinnors företagande genom EBRD (se mål 2) och KtKs stöd till nätverk av kvinnoorganisationer i länderna på Västra Balkan för påverkansarbete inom ramen för EU-närmandet.⁴⁸ Genom samarbete med KtK har Sidas stöd bidragit till att kvinnorrättsexperter från nätverket utgör en efterfrågad expertis och resurs för såväl nationella regeringar, som för EU delegationer i regionen liksom för EU kommissionen, vilket bidragit till ökat fokus på jämställdhet och kvinnors rättigheter. Under 2019 har ett påverkansarbete i syfte att stärka samverkan mellan kvinnorrätsorganisationer på Västra Balkan och EU-delegationerna resulterat i att kvinnorrätsorganisationer på Västra Balkan deltagit och inkluderats i utökad utsträckning i EU-integrationsprocessen.⁴⁹ Länderna på Västra Balkan har idag relativt framskriden lagstiftning kring jämställdhetsrelaterade frågor och internationella konventioner, däremot finns stora brister i implementeringen. För att adressera implementeringsgapet har Sida under 2019 identifierat UN Women som en regional samarbetspart för att stärka jämställdhetsbudgetering på Västra Balkan. Sida har även identifierat ett nätverk av civilsamhällesorganisationer på Västra Balkan som potentiell samarbetspartner i arbetet för att stärka kapacitet och kompetens kring jämställdhetsbudgetering.

Mål 13. Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna

Portföljens relevans

Inom medienätverket BIRN⁵⁰ (se mål 9) finns ett program om övergångsrättvisa där Sarajevo-kontoret följer krigsförbrytarrättegångar kopplade till Balkankrigen. En omfattande och unik databas har upprättats kring dessa fall, vilket är en viktig del i försoningsarbetet. BIRN producerar fortsatt TV- och radioprogram på regionens olika språk om konflikten, dess aktörer och konsekvenser. BIRN har under året inlett samarbete även med Ukraina och Moldavien, varav övergångsrättvisa utgör fokus för samarbetet med Ukraina. Även samarbete med European Stability Initiative (ESI)⁵¹ bidrar till målet. ESI har bidragit i flera större frågor i regionen med undersökningar och en mängd rekommendationer till en krets av beslutsfattare i och utanför EU. Bland annat i diskussion om den bosniska vallagen, där ESIs arbete bidrog till att förstå att valresultaten gick att genomföra utan att ändra i konstitutionen.⁵²

Med ambitionen att förstärka regionala samarbeten som bidrar till detta mål har Sida under 2019 fortsatt se över hur arbetet med konfliktförebyggande och att främja försoning på Västra Balkan, med ungdomar som målgrupp kan stärkas. Beredning av en insats är påbörjad och förväntas slutföras under 2020.

Därutöver bidrar flera av de regionala insatserna som samlar och mobiliserar partners och aktörer från olika länder kring gemensamma tematiska frågor till ökat förtroende över gränser som t.ex; samarbeten mellan myndigheter i Öst lett av svenska SITE⁵³ samt stöd till olika nätverk av civilsamhällesorganisationer. Det regionala stödet till Kvinna till Kvinna på Västra Balkan⁵⁴ bidrar förutom till nätverkande över gränser även till att stärka implementeringen av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 med fokus på kvinnor, fred och säkerhet.

⁴⁸ Insats: 55020284 KtK Gender and EU, reg Western Balkans 2015-2020 :WB

⁴⁹ The Kvinna till Kvinna Foundation, Annual Narrative Report, sida 1-44, dokument nr. 014936/19

⁵⁰ Insatsnummer: 55020253 Balkan Investigative Reporting Network (BIRN)

⁵¹ Insatsnummer: 55020261, European Stability Initiative 2015-2020

⁵² Insatsnummer: 55020261, European Stability Initiative 2015-2020

⁵³ Insatsnummer: 55030237 SITE FREE network (2014-2019) FROGEE (2019-2021)

⁵⁴ Insatsnummer: 55020284 KtK Gender and EU, reg Western Balkans 2015-2020 :WB

Behovet att förstärka regionala samarbeten som bidrar till detta mål kvarstår. Därav bedöms portföljen som delvis relevant.

1.3 Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar

Utbetalade bidrag till stödområde 3 har varierat över åren. Under 2019 uppgick utbetalningarna till 135 MSEK eller 42,5% av det regionala anslaget under reformstrategin. Utfallet är i paritet med det genomsnittliga utfallet under strategiperioden, men fortfarande lägre än rekommendationen från halvtidsöversynen att 50% av det regionala anslaget bör användas till stödområde 3.

Mål 14: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s regelverk och internationella överenskommelser för miljö, klimat och energi

Portföljens relevans

Huvuddelen av de insatser som stödjer mål 14 återfinns i de bilaterala portföljerna. Twinningprojektet “Support to Waste Management Policy in Serbia SR 13 IPA EN 04 16” som Naturvårdsverket har genomfört i Serbien har bidragit till att Serbien på sikt ska kunna uppfylla EU:s avfallslagstiftning, både, genom att förbereda och ta fram relevanta dokument.⁵⁵ Insatsen har starka kopplingar till det projekt kring att implementera EU-Aquis kapitel 27 som Naturvårdsverket genomför med bilateralt stöd i Serbien.⁵⁶

Genom regionalt stöd till WWF Sverige⁵⁷ har Sida medfinansierat en skuggrapport av Serbiens framsteg i arbetet med kapitel 27 framtagna av en grupp representanter från civilsamhället. Stödet anses som ett bra komplement till det bilaterala stödet kopplat till miljödepartementet i Serbien.⁵⁸ Projektet har även bidragit till liknande imitativ i andra länder i Västra Balkan.

Många av insatserna som har *mål 16 Mer hållbar samhällsservice* som huvudsyfte bidrar också till högre uppfyllande av EU:s regelverk genom att investeringarna utformas för att uppfylla EU:s regelverk på miljöområdet, exempelvis inom avloppsvattenrening och avfallshantering.

Mål 15: Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle

Portföljens relevans

Den regionala insatsportföljen har relativt begränsat stöd till målet om ökat miljömässigt ansvarstagande. Målet stöds huvudsakligen genom de bilaterala portföljernas stöd till civilsamhällesorganisationer i respektive land. Det huvudsakliga regionala inslaget har varit ett stöd till WWF Sverige inriktat på Västra Balkan.⁵⁹ En utvärdering som genomfördes 2019 visade att programmet haft god måluppfyllelse och att det bland annat har bidragit med att öka förståelse och kunskap om naturskyddade områden på Västra Balkan. WWF och partners har arbetat med att stärka

⁵⁵ Insats 11670 EU Twinning Naturvårdsverket Serbien fas 3

⁵⁶ Insatsnummer: 55100006 ENVAP 3, Serbien

⁵⁷ Insatsnummer: 55020233 WWF Protected Areas for Nature and People (PA4NP) Regional Västra Balkan

⁵⁸ Insatsnummer: 55020233 WWF Protected Areas for Nature and People (PA4NP) Regional Västra Balkan

⁵⁹ Insatsnummer: 55020233 WWF Protected Areas for Nature and People (PA4NP) Regional Västra Balkan

miljöhänsyn bland aktörer kopplat till turismnäringen. WWF och partners har genom stöd till utbildningssektorn tagit fram undervisningsmaterial och genomfört utbildningsprogram för lärare, vilket utvärderingen lyfte fram som ett positivt resultat med stor påverkan, som har bidragit med att öka förståelse bland unga.⁶⁰ Vidare har etableringen av Park Dinarides gett en regional plattform med representanter från myndigheter i alla länder som skapat möjligheter för lärande om hantering av skyddade naturområden mellan länder och aktörer.⁶¹ Insatsen har också bidragit till ländernas nationella rapportering till Konventionen för Biologisk Mångfald (Convention on Biological Diversity). Sida beslutade 2019 om fortsatt regionalt stöd till WWF Sverige över en fyraårsperiod med fokus på kapacitetsbyggande åtgärder av WWF Adria och andra lokala civilsamhällesaktörer som arbetar med miljö och klimat⁶².

Under 2019 avtalade Sida med IUCN om ett regionalt projekt på Västra Balkan inriktat på naturbaserade lösningar för att bidra till att öka allmänhetens, lokala myndigheters och näringslivsaktörers förståelse för hur naturbaserade lösningar kan minska risker kopplat till klimatpåverkan⁶³.

Under tidigare nämnda Twinningprojekt med Naturvårdsverket i Serbien har förslag på ekonomiska styrmedel om att implementera i den serbiska avfallssektorn har tagits fram, innefattande deponiskatt, pantsystem för dryckesförpackningar, utökat producentansvar för förpackningsavfall, batterier och ackumulatorer samt elektronikavfall, stärkt koppling mellan avfallsmängd och avfallstaxa vad gäller hushållsavfall, samt en skatt på plastbärkassar. Dessa styrmedel syftar till att både privatpersoner och företag ska ändra beteenden och system på ett sätt som leder fram till lägre avfallsmängder samt en mer hållbar hantering av det avfall som trots allt uppstår.⁶⁴

Mål 16: Mer hållbar samhällsservice inom områden som vatten och avlopp, avfallshantering, energieffektivisering och förnybar energi

Portföljens relevans

Portföljen under mål 16 är volymmässigt omfattande och innefattar huvudsakligen tre typer av stöd:

- Stöd för s.k. TA-insatser (konsulttekniskt stöd) via Internationella Finansieringsinstitutioner (IFIER) för att förbereda och genomföra investeringsprojekt och för kapacitetsbyggande och reformrelaterade insatser.
- Stöd till investeringar i form av investeringsbidrag via fonder vid IFIER.
- Garantier, för att dela risk med finansiärer och möjliggöra att deras projektportföljer kan expandera.

I många fall får samma projekt såväl TA-stöd som investeringsbidrag. Detta ger Sida goda möjligheter att påverka projekten och lyfta frågor som är prioriterade under strategin, exempelvis, jämställdhet, öppenhet och transparens, miljökrav, EU-integration, decentralisering och uthållighet. Det mest omfattande regionala samarbetet inom miljöinfrastruktur har Sida med Europeiska utvecklingsbanken,

⁶⁰ Insatsnummer: 55020233_Titel: 009547-19PA4NP final evaluation 2015-2018

⁶¹ Insatsnummer: 55020233_Titel: Sida Balkan annual report PA4NP December 2019 Dokument nr 006877/20

⁶² Insatsnummer: 55020233 WWF

⁶³ Insatsnummer: 12367: IUCN Nature-based Solutions for Resilient Communities in the Western Balkans

⁶⁴ Insatsnummer: 11670 EU Twinning Swedish Environmental Protection agency Serbia phase 3

EBRD, men samarbete pågår också med Nordiska Miljöfinansieringsbolaget, NEFCO, Europeiska Investeringsbanken, EIB samt Nordiska Investeringsbanken, NIB.

De långa led- och genomförandetiderna för kommunala miljöinfrastrukturprojekt är utmanande och bidrar till att försena resultaten. Över tid har portföljen därför styrts om mot fonder som dels omfattar flera länder, dels medger större möjligheter till omallokering av medel. Därför domineras stödet till mål 16 i reformstrategin av insatser finansierade från det regionala anslaget.

En utvärdering av samarbetet inom Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership (E5P) genomfördes under 2019. Utvärderingen var överlag positiv, men visade också på fortsatt stora behov i länderna. Totalt har bidrag till 36 projekt inom miljö och energieffektivisering beslutats om sedan partnerskapet startade 2010. Sammanlagt beräknas projekten leda till årliga utsläppsminskningar av koldioxid med uppemot en miljon ton. Bidragen från E5P har också mobiliserat betydande mängder kapital från andra källor, investeringsbidragen från E5P uppgår sammanlagt till 153 MEUR medan den totala kostnaden för projekten uppgår till 741 MEUR⁶⁵ Som respons på utvärderingen genomfördes en givarkonferens där utfästelser om ytterligare stöd om cirka 50 MEUR gjordes. Sverige (UD och Sida) gjorde en utfästelse om att bidra med 18 MEUR över en flerårsperiod. Av dessa betalade Sida under 2019 ut 75 MSEK till fonden för dess Ukraina-verksamhet. En fondpåfyllnad om 30 MSEK kronor gjordes också för Western Balkans Investment Framework, WBIF. Tack vare stöd från bilaterala givare kunde WBIF i december 2019 besluta om investeringsbidrag till ett flertal investeringar inom miljöinfrastruktur på Västra Balkan.⁶⁶

4 Implikationer för innevarande strategiperiod

Nuvarande strategi löper ut 31 december 2020. Sida kommer därmed att vara restriktiv med att ingå nya, fleråriga regionala samarbeten. Vidare, eftersom regeringens intention för kommande strategiperiod är separata strategier för Östeuropa respektive Västra Balkan och Turkiet, kommer endast nya samarbeten som håller sig inom respektive region att inledas. En delning av portföljerna görs redan under 2020.

En utvärdering av den regionala strategin genomfördes under 2019⁶⁷. Lärdomar och rekommendationer från denna kommer att beaktas i kommande arbete med strategiunderlag. Dessutom pågår en analys av insatsportföljen inför de nya strategierna.

Beredning av stöd till en eller flera regionala plattformar för inkluderande ekonomisk utveckling planeras för 2020, företrädesvis genom kortare pilotprojekt som kan förlängas och expanderas baserat på de nya strategiernas innehåll och storlek.

⁶⁵ Insats nr 55030134 E5P Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership – Regional Utvärdering: Future Strategic Orientation of the E5P sid 5. Dokument nr 024483/19.

⁶⁶ Insats nr 55010003 EBRD/EIB WBIF (Western Balkans Investment Framework). Dokument nr 001812/20 sid 12

⁶⁷ Evaluation of Reform Cooperation with Eastern Europe, Western Balkans and Turkey 2014-2020, Dokumentnummer: 006897/20

Bilaga 1: P6 Rapport

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy 1 275 000 KSEK

Amount 2019:

Total Strategy Outcome 2019: 316 942 KSEK

Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
Reform cooperation with Eastern Europe, the Western Balkans and Turkey 2014-2020	Total		316 942
	Eastern Europe: Enhanced economic integration with the EU and development of market economy	Eastern Europe: Partner countries better fulfil EU requirements for entering into and applying association agreements, including deep and comprehensive free trade areas (AAs/DCFTAs).	11 892
		Eastern Europe: Competitive small and medium-sized enterprises that make up a larger part of the economy	4 000
		Total	15 892
	Eastern Europe: Strengthened democracy, greater respect for human rights and a more fully developed state under the rule of law focusing on strengthened public administration and judicial systems	Eastern Europe: A more efficient public management with the administrative capacity to implement reforms for EU integration	2 094
		Eastern Europe: Public services delivered with better quality based on principles of non-discrimination and equal rights and with less corruption	8 143
		Eastern Europe: Reduced gender-based violence, hate crimes and human trafficking	9 129
		Total	19 366
	Eastern Europe: Strengthened democracy, greater respect for human rights and a more fully developed state under the rule of law focusing on increased enjoyment of human rights and greater	Eastern Europe: A more free and independent media	22 203
		Eastern Europe: To bring partner countries closer to meeting international and national commitments to human rights, gender equality (including the EU strategy for gender equality), and non-discrimination	329

opportunities to exercise democratic influence	Eastern Europe: A more diverse civil society including political parties with strong popular support	3 890
	Eastern Europe: Improved conditions for democratic accountability and participation in political processes, including the promotion of free elections	36 385
	Total	62 806
Eastern Europe: A better environment, reduced climate impact and enhanced resilience to environmental impact and climate change	Eastern Europe: Strengthened environmental responsibility among the public, business and civil society	6 500
	Eastern Europe: More sustainable public services in areas such as water and sanitation, waste management, energy efficiency and renewable energy	75 629
	Total	82 129
Not allocated to area of support	Not allocated to result	9 547
	Total	9 547
Western Balkans: Enhanced economic integration with the EU and development of market economy	Western Balkans: Strengthened capacity of institutions for economic integration with the EU	-1 072
	Western Balkans: Competitive small and medium-sized enterprises that make up a larger part of the economy	0
	Total	-1 072
Western Balkans: Strengthened democracy, greater respect for human rights and a more fully developed state under the rule of law focusing on increased enjoyment of human rights and greater opportunities to exercise democratic influence	Western Balkans: A more free and independent media	6 443
	Western Balkans: To bring partner countries closer to meeting international and national commitments to human rights, gender equality (including the EU strategy for gender equality), and non-discrimination	17 330
	Western Balkans: Women and men more often have the same power to shape society and their own lives	4 244
	Western Balkans: Increased trust and reconciliation between the parties within and between countries	2 362
	Western Balkans: A more diverse civil society including political parties with strong popular support	13 743
	Western Balkans: Improved conditions for democratic accountability and participation in political processes, including the promotion of free elections	5 717

	Total	49 841
Western Balkans: Strengthened democracy, greater respect for human rights and a more fully developed state under the rule of law focusing on strengthened public administration and judicial systems	Western Balkans: A more efficient public management with the administrative capacity to implement reforms for EU integration	15 388
	Western Balkans: Public services delivered with better quality based on principles of non-discrimination and equal rights and with less corruption	8 359
	Western Balkans: A more efficient judiciary, which to a greater extent guarantees the right to a fair trial, in accordance with European standards	1 725
	Total	25 472
Western Balkans: A better environment, reduced climate impact and enhanced resilience to environmental impact and climate change	Western Balkans: To bring partner countries closer to meeting EU regulations and international agreements on the environment, climate and energy	10 905
	Western Balkans: Strengthened environmental responsibility among the public, business and civil society	19 556
	Western Balkans: More sustainable public services in areas such as water and sanitation, waste management, energy efficiency and renewable energy	22 500
	Total	52 962

Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 6th year with total duration of 7 years.

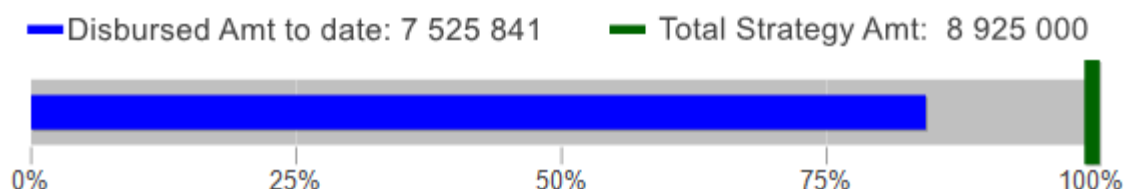
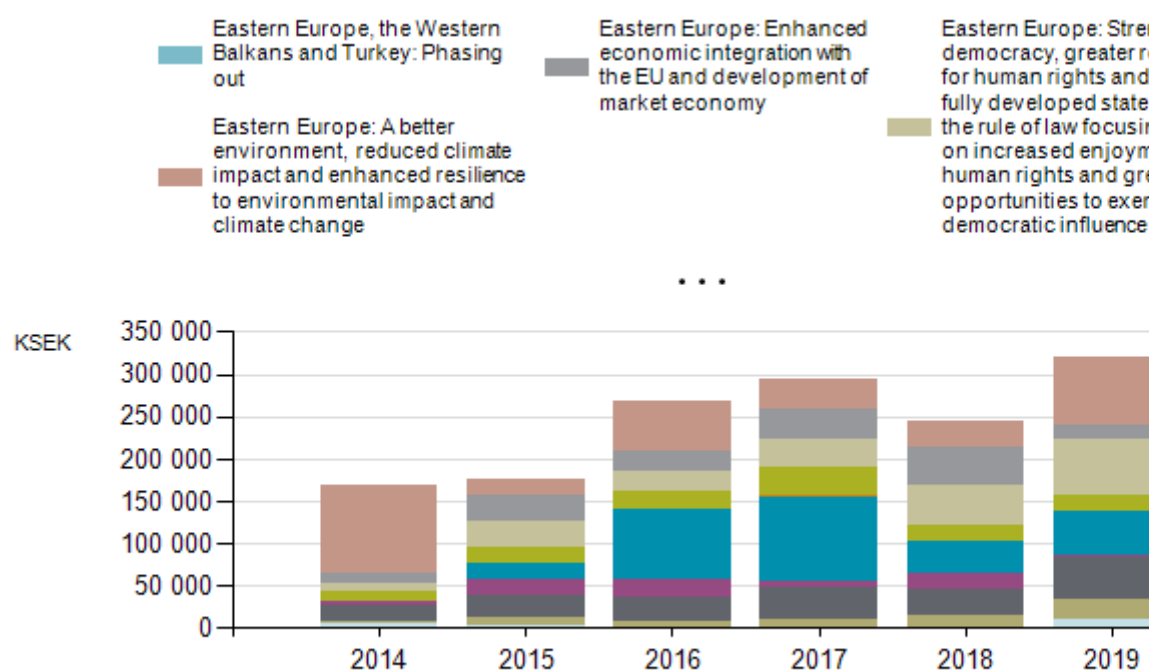

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

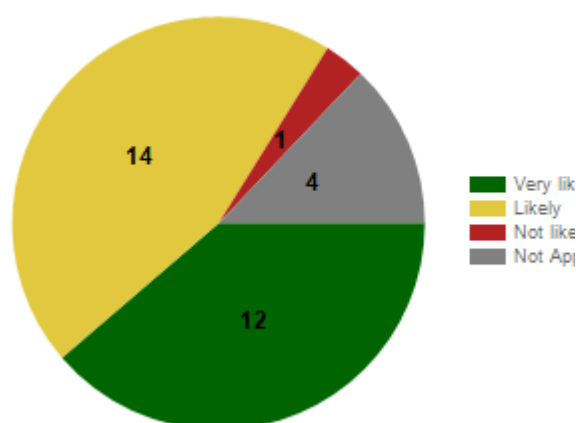
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

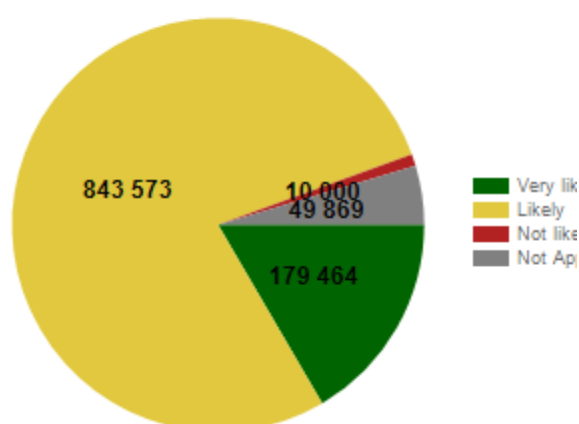
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (K)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Albania	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	2 520	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	116 246	156 327
Armenia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	3 102	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	0	1 265
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	10 000	8 581
	33 Strategiskt inriktade bidrag	4 655	0
Azerbaijan	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	4 926	0
	33 Strategiskt inriktade bidrag	360	0
Belarus	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	1 630	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	72 253	101 500
	33 Strategiskt inriktade bidrag	551	0
Bosnia-Herzegovina	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	6 295	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	191 463	239 861
Georgia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	3 432	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	2 237	3 878
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	111 439	171 382
	33 Strategiskt inriktade bidrag	531	334
Kosovo	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	7 830	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	110 120	149 931
	33 Strategiskt inriktade bidrag	990	0

Moldova	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	8 388	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	132 113	152 240
	33 Strategiskt inriktade bidrag	2 900	0
Montenegro	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	1 329	0
North Macedonia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	4 865	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	43 052	51 329
	33 Strategiskt inriktade bidrag	299	0
Reg Central & Eastern Europe	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	5 473	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	2 880	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	177 941	135 895
	116 Samarbete inom Östersjöregionen (5 1:11.3)	1 500	0
	33 Strategiskt inriktade bidrag	45 065	45 000
Reg Europe	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	5 857	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	42 803	79 967
	33 Strategiskt inriktade bidrag	17 018	0
Reg Western Balkan	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	5 825	635
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	96 966	82 188
	33 Strategiskt inriktade bidrag	8 781	1 600
Serbia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	2 307	0
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	142 712	167 145
	33 Strategiskt inriktade bidrag	500	0
Turkey	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	44 361	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	1 020	0
	111 Mellanöstern och Nordafrika (7 1:1.17)	7 300	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 114	1 886
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	72 099	109 791

	31 Multilaterala och internationella organisationer och fonder	77 406	258 773
	33 Strategiskt inriktade bidrag	39	26
Ukraine	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	32 215	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	3 127	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	2 756	2 419
	115 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	250 584	236 703
	33 Strategiskt inriktade bidrag	2 433	2 640
	Total	1 893 610	2 161 295

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.

